

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 30.915/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 16 november 2000 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming verzocht haar van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende vaststelling van nadere regels met betrekking tot de organisatie en tot de inhoud van de examengedeelten, van het examengeld, van de werking van de examencommissie en haar huishoudelijk reglement en van het examenreglement van het toelatingsexamen tot de opleidingen van arts en tandarts", heeft op 14 december 2000 het volgende advies gegeven :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe uitvoering te geven aan artikel 34 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (hierna : "universiteitendecreet"), wat het interuniversitair toelatingsexamen voor het eerste studiejaar van de opleiding van kandidaat-arts en van kandidaat-tandarts betreft.

Het ontwerp herneemt grotendeels de bestaande tekst en indeling van het besluit van 27 mei 1997 houdende vaststelling van nadere regels met betrekking tot de organisatie en tot de inhoud van de examengedeelten, van het examengeld, van de werking van de examencommissie en haar huishoudelijk reglement en van het examenreglement van het toelatingsexamen tot de opleidingen arts en tandarts, waarvan artikel 34 van het ontwerp de opheffing beoogt.

VOORAFGAANDE OPMERKINGEN

1. Aangezien het ontwerp grotendeels de geldende regeling overneemt en de Raad van State, afdeling wetgeving, daarover reeds advies heeft gegeven (1), wordt het onderzoek in hoofdzaak beperkt tot de nieuwe bepalingen waarover de afdeling wetgeving zich nog niet heeft uitgesproken.

(1) Over het ontwerp dat het besluit van de Vlaamse regering van 27 mei 1997 geworden is, werd op 15 mei 1997 het advies nr. 26.397/1 gegeven.

2. Het zou de logische opbouw van het ontwerp ten goede komen indien artikel 1 wordt ondergebracht in een hoofdstuk met als opschrift "Inleidende bepaling", en de artikelen 2, 32 en 33 in een voorlaatste hoofdstuk met het opschrift "Andere bepalingen". De artikelen 34, 35 en 36 kunnen dan worden opgenomen in het laatste hoofdstuk, met als opschrift "Slotbepalingen".

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

Het zou eenvoudiger en duidelijker zijn, het ontwerp volgend opschrift te geven : "Besluit houdende nadere regels met betrekking tot het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts".

Aanhef

In de aanhef van het ontwerp moet worden verwezen naar het advies dat door de examencommissie belast met de organisatie van het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts, over het ontwerp werd uitgebracht.

.../...

Artikel 1

De bevoegdheid die door artikel 1, § 2, van het ontwerp aan de examencommissie wordt verleend, is zo algemeen geformuleerd dat ze nagenoeg onbegrensd en dus te ruim is. Naar de letter betekent die bepaling immers dat alle aangelegenheden die niet het voorwerp zijn van het decreet van 24 juli 1996, noch van het ontwerp, tot de bevoegdheid van de examencommissie behoren. Zoals de bepaling is gesteld, kan ze derhalve geen doorgang vinden.

Artikelen 3 en 4

Luidens artikel 34, vijfde lid, van het universiteitendecreet kan de Vlaamse regering nadere regels vaststellen met betrekking tot de inhoud van de in het vierde lid van hetzelfde artikel opgesomde examengedeelten. Artikel 3 van het ontwerp laat het evenwel aan de examencommissie over om de leerstof vast te stellen van de verschillende vakken welke het eerste examengedeelte omvat ("kennis en inzicht in de wetenschappen"), waarbij "op redelijke wijze rekening (dient gehouden) met de programma's van de derde graad van het algemeen secundair onderwijs, zoals aangeboden door de scholen zelf". In artikel 4 van het ontwerp wordt de examencommissie gemachtigd om de inhoud vast te stellen van het tweede examengedeelte ("informatie verwerven en verwerken").

.../...

De regels betreffende de uitoefening der machten verzetten zich ertegen dat, behoudens wanneer het gaat om louter praktische uitvoeringsmaatregelen, de regering normatieve bevoegdheden die haar zijn toegewezen zou subdelegeren aan een examencommissie. Het bepalen van de leerstof van het examen kan derhalve niet worden overgelaten aan de examencommissie nu artikel 34, vijfde lid, van het universiteitendecreet de Vlaamse regering opdraagt de inhoud van de in het vierde lid opgesomde examengedeelte te bepalen en de leerstof daarvan uiteraard een essentieel onderdeel vormt.

Artikel 10

Het is niet duidelijk welke de precieze draagwijdte is van de bevoegdheid die artikel 10 van het ontwerp aan de voorzitter van de examencommissie toekent en die erin bestaat dat hij de door de examencommissie vastgestelde vragen definitief dient te "bevestigen". Het ontwerp zou geen twijfel mogen laten bestaan over wat die "bevestiging" inhoudt.

Artikel 11

Alhoewel in artikel 11 van het ontwerp gewag gemaakt wordt van de geldigheid van het toelatingsexamen, wordt in feite een voorwaarde voor het geslaagd zijn toegevoegd. De Vlaamse regering heeft echter die bevoegdheid

.../...

niet daar de decreetgever dat aspect regelt in artikel 34, achtste lid, van het universiteitendecreet.

Wie een gehomologeerd getuigschrift van secundair onderwijs bezit, kan zich luidens artikel 34, eerste lid, van het universiteitendecreet in principe inschrijven voor een academische opleiding van de eerste cyclus. Voor de inschrijving in het eerste studiejaar van de opleiding van kandidaat-arts en van kandidaat-tandarts geldt het geslaagd zijn voor het interuniversitair toegangsexamen als een bijkomende voorwaarde. Wie dus geslaagd is voor het toegangsexamen, maar niet één van de diploma's of getuigschriften opgesomd in voormeld artikel 34, eerste lid, van het universiteitendecreet bezit, kan zich volgens dat decreet niet voor deze opleidingen inschrijven. Dat doet echter geen afbreuk aan het feit dat hij geslaagd is en blijft voor het toelatingsexamen. De op dat punt ontworpen regeling dient derhalve te vervallen.

Artikel 13

In artikel 13, § 1, van het ontwerp schrappe men de woorden "naar buiten toe", aangezien deze overbodig zijn.

Artikel 16

1. In de wetgevingstechniek worden geen woorden als "zijn ... verplicht" gebruikt, aangezien de verplichting al besloten ligt in de regelgeving als zodanig. De eerste zin

.../...

van artikel 16, § 1, van het ontwerp dient bijgevolg als volgt te worden geredigeerd :

"De leden van de examencommissie wonen de vergaderingen van de commissie bij".

2. Het is verkieslijker de regel opgenomen in artikel 16, § 3, van het ontwerp positief te formuleren. In dat geval kan die paragraaf als volgt worden geredigeerd :

"Enkel wie deel uitmaakt van de examencommissie kan deelnemen aan de beraadslaging".

Artikel 17

1. Uit artikel 34, achtste lid, van het universiteitendecreet blijkt dat de examencommissie naast een voorzitter en een secretaris, "minimaal 10 en maximaal 15 leden" telt. Volgens artikel 17, § 1, van het ontwerp dient de commissie "steeds (te) beslissen op grond van een voorstel van de voorzitter of van ten minste vijf leden van de examencommissie". In een aantal hypothesen - bijvoorbeeld indien de Vlaamse regering tien leden heeft benoemd en enkele ervan afwezig zijn wegens ziekte -, zal een gewone meerderheid van de aanwezigen in voorkomend geval geen beslissing kunnen nemen omdat het ter stemming voorgelegde voorstel niet uitgaat van "ten minste vijf leden van de examencommissie". Vraag is of het wel de bedoeling is dergelijke stringente regeling uit te werken.

.../...

2. Luidens artikel 17, § 2, derde lid, van het ontwerp is binnen de examencommissie een voorstel aanvaard als het aantal ja-stemmen ten minste gelijk is aan het aantal neen-stemmen.

Deze regeling is in strijd met de gangbare beginselen inzake de besluitvorming in beraadslagende vergaderingen. Bij staking van stemmen moet een voorstel, dat immers geen meerderheid heeft verkregen, normalerwijze worden beschouwd als zijnde verworpen. Om de moeilijkheden voortspruitende uit een staking van stemmen te verhelpen kan aan een bepaalde stem - gebruikelijk die van de voorzitter - een groter gewicht worden toegekend, waardoor zijn houding beslissend is. Een andere mogelijkheid is te bepalen dat staking van stemmen steeds in het voordeel van de examinandus speelt (1).

Artikel 29

Om de redenen uiteengezet in het advies nr. 29.352/1 van 27 mei 1999 (2) - inzonderheid het voor de

(1) Wellicht is dat ook de bedoeling van de stellers van het ontwerp. Die bedoeling wordt echter niet verwezenlijkt door de in het ontwerp voorkomende regel, daar een voorstel bijvoorbeeld zowel kan luiden de kandidaat geslaagd te verklaren, als hem niet geslaagd te verklaren.

(2) Ontwerp dat het besluit van de Vlaamse regering van 15 juni 1999 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 27 mei 1997 houdende vaststelling van nadere regels tot de organisatie en tot de inhoud van de examengedeelten, van het examengeld, van de werking van de examencommissie en haar huishoudelijk

afdeling administratie van de Raad van State hangende geding in de zaak A. 80.406/XII-1632 -, kan geen advies worden gegeven over artikel 29, § 2, van het ontwerp.

Artikel 31

Gelet op het feit dat de definitieve fase van de muntunie op 1 januari 2002 ingaat, verdient het aanbeveling in regelingen zoals de voorliggende die reeds vóór die datum uitwerking moeten hebben, de bedragen in euro te vermelden, en, zo dit wenselijk geacht wordt in een daarmee samenhangende overgangsbepaling, de bedragen in Belgische frank op te nemen.

In artikel 31 van het ontwerp schrijve men dan "... een honorarium van ... euro", terwijl in een nieuw artikel, in te voegen na de opheffingsbepaling en voor de bepaling van inwerkingtreding, het volgende kan worden bepaald :

"Tot 31 december 2001 bedraagt het in artikel 31 bedoelde honorarium 10.000 frank".

reglement en van het examenreglement van het toelatingsexamen tot de opleidingen arts en tandarts is geworden.

.../...

Artikel 33

Artikel 33 van het ontwerp bepaalt dat de examencommissie aan de kandidaten kan vragen hun resultaten en "persoonlijke gegevens" ter beschikking te stellen met het oog op wetenschappelijk onderzoek, hoewel die kandidaten niet verplicht zijn om daarop in te gaan. Voor deze bepaling kan geen rechtsgrond worden gevonden in artikel 34 van het universiteitendecreet, aangezien zij geen betrekking heeft op de inhoud of de organisatie van het examen, de werking van de examencommissie of het examenreglement.

Overigens kan het nut van dergelijke bepaling worden betwijfeld, nu de mogelijke weigering van sommige kandidaten om mee te werken de volledigheid van het te voeren wetenschappelijk onderzoek, en derhalve de betrouwbaarheid van de resultaten ervan, in het gedrang brengt.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, E. WYMEERSCH,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.
De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht
door de H. L. VAN CALENBERGH, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME